

At' žije republika, znělo v průvodu v Humpolci jako před sto lety

(Humpolec) – Mezi lidmi na zaplněném humpoleckém Horním náměstí se v neděli 28. října 2018 povídalo, že podobné počasí jako v tento den panovalo i před sto lety. Ale ani déšť, mlha a chladno nezabránilo příchodům, aby s nadšením provolávali slávu dnes již stoletému státu. Humpolec si významné narozeniny samostatného Československa připomínal skrze řadu akcí po celý rok a právě na den výročí nachystal oslavy dýchající dobou první republiky. Na Zichpil i na Horní náměstí dorazil tehdejší starosta města Jan Hornek se svou chotí, které doprovázeli například zástupci měšťanů, skautů i selského lidu. Nechyběly ani dobové vozy nebo hasičská technika. Třešničkou na dortu byla hudební vystoupení, mezi nimiž bezesporu kralovala česká státní hymna.

Setkání zahájilo v deset hodin dopoledne slavnostní odhalení pamětní desky na Zichpili věnované významnému humpoleckému rodáku – sochaři Čeňku Vosmíkovi. Ještě předtím ale ke shromážděnému davu promluvil tajemník Městského úřadu Humpolec Jiří Fiala. Ve své řeči zmínil neštěstí první světové války, ale také radost, kterou vznik samostatné republiky lidem přinesl. „I dnes, po sto letech, kdy si připomínáme toto významné jubileum u nás v Humpolci, bychom se měli především radovat. Radovat se z toho, že nabitou svobodu a odkaz demokratického vývoje předávanou našimi předchůdci se nám daří hájit a udržovat. Všichni ti, kteří naše krásné město v průběhu uplynulého století budovali a vedli k prosperitě, by jistě s radostí v srdcích hleděli na skutečnost, že i přes všechny těžkosti se jejich následovníkům daří demokratické principy hájit,“ uvedl mimo jiné Jiří Fiala.

Na Zichpili zazpívaly děti z pěveckého sboru Křišťálek ze Základní školy Humpolec v Hradské ulici pod vedením Ivany Fialové. A Humpolečtí s trikolorami na klopách se s nadhledem zasmáli hned při první písničce. Zpěváci totiž tematicky zanotovali Prší, prší, jen se leje. O Čeňku Vosmíkovi a jeho odkazu pak více promluvila Kateřina Nohelová z Občanského sdružení Prázdné domy. Samotného odhalení pamětní desky se ujal Zdeněk Augusta z Divadelního souboru Jindřicha Honzla jakožto starosta Humpolce v roce 1918 Jan Hornek, a to za zvuku fanfár v podání hudebníků ze Základní umělecké školy Gustava Mahlera v Humpolci.

„Ulice okolo evangelického kostela hemžila se lidmi, všechno jásalo, skákalo, smálo se a plakalo. Každý individuálně dával průchod svému vnitřnímu citění, třebaže radost byla všeobecná. Lidé se navzájem líbali, několika překotnými slovy ulevující svému nadšení a již chvatně běželi dále, by znovu se zastavili a druh druhu pozdravili. Kterási vtipná hlava napsala na kostelní zdi velkými písmeny: Rakousko umřelo! Došli jsme na náměstí a hle – pan Kříž s bubnem,“ ocitoval Jiří Fiala úryvek ze vzpomínek Aloisie Pavlovské na vyhlášení republiky v Humpolci. To už starosta Jan Hornek vyhlížel kočár s koňmi, do kterého nastoupil společně s chotí, aby vedl průvod Humpoleckých na Horní náměstí. Starostu doprovázel četný zástup lidí a několik desítek z nich se obléklo tak, jak by se slušelo za první republiky. „Uniformy, kostýmy a kroje v převážné míře zapůjčilo ze svých depozitářů Muzeum Dr. A. Hrdličky, za což mu patří velký dík,“ podotkl tajemník humpolecké radnice. A právě ti dobově oblečení lákali pozornost návštěvníků akce i jejich fotoaparátů. Neunikla jim ani přehlídka nádherných automobilových veteránů nebo historické hasičské techniky.

Program na náměstí pokračoval dalšími zdravicemi. Současné vedení města, starosta Jiří Kučera s místostarosty Lenkou Bartákovou a Květoslavem Namyslem, položilo věnec k pomníku padlých a náměstím se postupně rozléhaly písně v podání Křišťálku, základní umělecké školy, pěveckého sboru Čech a Lech a pěveckého sdružení TUCET. Když zazněla státní hymna, pánové sundali z hlavy své klobouky a celé náměstí ztichlo, aby slavnostní okamžik náležitě uctilo. A stejně jako před sto lety dorazil na náměstí městský strážník František Kříž v podání Michala Dlouhého z Divadelního souboru Jindřicha Honzla, aby i v Humpolci vyhubnoval a ohlásil vznik republiky. „Velké díky patří všem, kteří se na organizaci tak krásné akce podíleli a kteří ji pomohli zrealizovat,“ nezapomněl ve svém projevu uvést současný starosta Humpolce Jiří Kučera.

Atmosférou prvních let samostatného Československa žije i výstava Muzea Dr. Aleše Hrdličky nazvaná 100 let od vzniku republiky v Humpolci – Jak to tenkrát bylo? Expozice je k vidění ve výstavním sále na Horním náměstí do 18. listopadu.

*Aneta Slavíková,
MěÚ Humpolec*